

niettegenstaande bleef hij in actie en wist hij zelfs een brandend stuk camouflage-net van de kruittouwen te verwijderen. Van zijn mannen werden er vier gewond en tenslotte moest het stuk worden verlaten, waarna de bediening met de karabijn verder streed.

De wachtmeester raakte bewusteloos, kwam eerst in de namiddag tot bewustzijn en sleepte zich toen naar het klooster waar hij werd verzorgd.¹

De Duitsers waren toen bij St. Agatha al over de rivier, maar dat was hun eerst om elf uur 's morgens gelukt.² Op sommige andere punten nam het hun nog meer tijd. Bij Venlo, waar zij zich in alle huizen aan de rivierkade genesteld hadden, wist één compagnie (ca. tweehonderd man) tot in de avond een heel Duits regiment (ca. vierduizend militairen) te beletten, over de Maas te komen – 'een resultaat dat voortreffelijk kan worden genoemd', aldus de zeer zorgvuldige en met zijn lof zeer spaarzame Nierstrasz.³ Bij Roermond hielden (terwijl een deel van de bevolking door nieuwsgierigheid gedreven, onbewust van gevaar, naar de gevechten stond te kijken⁴) honderd man een Duits regiment vier uur lang op – en waarlijk, ook hier zetten de Duitsers alles op alles om snel over de rivier te komen:

'Rubberbootjes glijden de Maas in, Duitsers er in, laag kruipend tegen het koele rubber dat hun geen bescherming bieden zal.

Granaten – granaten –

Treffers op onze bunker. De schietgaten brokkelen af na elke treffer – stofwolken verduisteren de felle schichten der wapens die het vuur beantwoorden.

Het rubberbootje is op de helft van de Maas gekomen – wordt gegrepen door een kogelbundel uit de mitrailleur van de kazemat. Daar achter brandt het dorp.

Langzaam glijden de Duitsers van het bootje in het rusteloze water van de Maas – aan een lijntje trekken de troepen aan de kant het bootje weer terug.

Lijken in de Maas – grotesk in hun houding. Ik tel er tientallen. Gewonden brullen en zinken.

Waarom zinken de gewonden en blijven de lijken drijven?

'n Vuurstoot van onze troepen – 'n vuurstoot van de Duitsers. Wéér wordt het bootje teruggetrokken. Driemaal – viermaal – vijfmaal. Duidelijk onderscheid ik de Duitse officieren die met de revolver in de hand de bootjes weer vol krijgen . . . Ze komen toch niet verder dan het midden – steeds acht tot tien Duitsers tegelijk.'

Dan wordt de Duitse artilleriebeschieting te zwaar; de bunker wordt verlaten:

¹ Nierstrasz: *Noord-Limburg en Noord-Brabant*, p. 171. ² A.v., p. 188. ³ A.v., p. 107. ⁴ (Minist. van binnenl. zaken) J. Koolhaas Revers: *Evacuaties in Nederland 1939-1940*, p. 231. Verder aan te halen als Koolhaas Revers: *Evacuaties*.